

gehoudenheid echter wel bereid is indien het hof dat zou beslissen om getuigen te horen. Daarbij denkt [eiser] aan zijn ouders, [betrokkene 5], en [betrokkene 3] en [betrokkene 4] als de twee personen die het ongeval hebben zien gebeuren.

2.62. [eiser] heeft in eerste aanleg en in hoger beroep over kennis van [betrokkene 3] en [betrokkene 4] van de staat van het wegdek van het fietspad het volgende gesteld:

Inleidende dagvaarding, onder 6:

“[betrokkene 3], ter plaatse tijdens het ongeval, heeft voorts schriftelijk verklaard dat het wegdek destijds in slechte conditie verkeerde (*productie 1*). [betrokkene 4], ook getuige van het ongeval, heeft eveneens schriftelijk verklaard dat het fietspad in deplorabele staat verkeerde (*productie 2*). Het fietspad was met andere woorden gebrekkig.”

Memorie van antwoord, p. 10:

“Ook de verklaring van [betrokkene 4] [[betrokkene 4]⁵⁹] onder punt zes van een aan haar verzonden formulier is duidelijk. Zij constateert dat het wegdek erg slecht was en veronderstelt (als leek) dat de Gemeente aansprakelijk zou moeten zijn (*productie 3*).”

2.63 Het hof heeft het door [eiser] gedane bewijsaanbod als niet specifiek genoeg aangemerkt. Gelet op de algemene bewoordingen van het aanbod en op het feit dat van [betrokkene 3] en [betrokkene 4] reeds schriftelijke getuigenverklaringen zijn overgelegd (*producties 1 en 2* bij de inleidende dagvaarding), is dit oordeel niet onvoldoende begrijpelijk gemotiveerd. Onderdeel 7 faalt.

2.64 *Onderdeel 8* behelst een voortbouwklacht en faalt in het voetspoor van de voorgaande onderdelen.

2.65 Uit het voorgaande volgt dat alle onderdelen falen.

3. Conclusie

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

Hoge Raad

1. Procesverloop

(...)

2. Beoordeling van het middel

De Hoge Raad heeft de klachten over het arrest van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van dat arrest. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

3. Beslissing

De Hoge Raad:

– verwerpt het beroep;

– veroordeelt [eiser] in de kosten van het geding in cassatie, tot op deze uitspraak aan de zijde van de Gemeente begroot op € 2.830,34 aan verschotten en € 2.200,- voor salaris.

31

Inbedding relativiteitsvereiste bij overheidsaansprakelijkheid

Rechtbank Den Haag

20 oktober 2021, nr. C/09/595874 / HA ZA

20-669, ECLI:NL:RBDHA:2021:11657

(mr. Hartendorp)

Noot mr. J. den Hartog, mr. dr. K.L. Maes

Relativiteit. Overheidsaansprakelijkheid. Onrechtmatigheid.

[BW art. 6:98, 6:162 lid 1, 6:163]

Vleesimporteur X heeft van Miverva 25.000 kilo vlees gekocht. Na aankomst van het vlees in Rotterdam is het vlees gekeurd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Bij deze keuring heeft de NVWA een STEC-besmetting geconstateerd, maar hieraan ten onrechte een laag risicoprofiel voor de volksgezondheid toegekend. Zij heeft dit later gerectificeerd en gewijzigd in een hoog risicoprofiel, maar toen had X – uitgaan-

59 Deze schrijfwijze blijkt uit de door [betrokkene 4] ondertekende verklaring (*productie 2* bij de inleidende dagvaarding).

de van het lage risicoprofiel – het vlees al verkocht. Daarop heeft X het aankoopbedrag gecrediteerd. X kon die schade echter niet meer bij de verkoper verhalen, omdat de reclamatietermijn uit de koopovereenkomst was verstreken. In deze procedure heeft X de NVWA als toezichthouder aansprakelijk gesteld wegens de onjuiste keuring van het vlees. De rechtbank Den Haag wijst de aansprakelijkheid van de NVWA van de hand. Meer in het bijzonder overweegt de rechtbank daartoe dat de NVWA niet onrechtmatig jegens X heeft gehandeld, omdat X als professionele vleesimporteur een eigen verantwoordelijkheid heeft om de kwaliteit van het vlees te controleren en niet zomaar blindelings kan varen op de interpretatie van resultaten door de NVWA. Bovendien, zo overweegt de rechtbank, is niet aan het relativiteitsvereiste voldaan, omdat de wet- en regelgeving op basis waarvan de NVWA het vlees keurt, strekt ter bescherming van de volksgezondheid en niet ter bescherming van handelsbelangen van vleesimporteurs. Ook de twee andere verwijten die X aan het adres van de NVWA had gemaakt – de rectificatie zou niet tijdig zijn geweest (deelverwijt 2) en de NVWA zou op een later moment onjuist geadviseerd hebben over de bestrijding van een STEC-besmetting (deelverwijt 3) – leiden volgens de rechtbank niet tot aansprakelijkheid van de NVWA. Ten aanzien van deelverwijt 2 ontbrak causaal verband (want de reclamatietermijn was al verstreken toen de NVWA haar ‘fout’ ontdekte) en deelverwijt 3 was onvoldoende onderbouwd.

De rechtspersoon naar buitenlands recht [X] Ltd te Londen (Verenigd-Koninkrijk), eiseres, advocaat: mr. L. Hoekstra te Heerenveen, tegen

De Staat der Nederlanden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit) te Den Haag, gedaagde, advocaten: mrs. W.I. Wisman te Den Haag. Partijen zullen hierna ‘[X]’ en ‘de Staat’ genoemd worden.

1. De procedure (...)

2. De feiten

2.1. In mei 2017 heeft [X] een partij vlees van 25.000 kilo ‘Brazilian frozen boneless beefcut’ (hierna: de partij vlees) gekocht van Minerva Foods SA (hierna: Minerva). [X] heeft voor die partij vlees USD 127.500 betaald. Minerva heeft haar algemene voorwaarden van toepassing verklaard op de koopovereenkomst. Daarin is onder meer het volgende bepaald:

‘5.1. Claims concerning problems that can be detectable at container’s arrival (document’s mistake, shortages, etcetera), the client must send a formal claim to Minerva maximum 5 days after the arrival of the container.

5.2. Claims concerning problems that do not have the cause detectable at container’s arrival, the client must send a formal claim to Minerva maximum 30 days after the arrival of the container.’

2.2. Op 13 juli 2017 is de partij vlees in de haven van Rotterdam aangekomen en bij een vrieshuis opgeslagen. Op 19 juli 2017 heeft de douaneagent Codirex Expeditie B.V. (hierna: de Douaneagent) de partij vlees namens [X] ter keuring aangeboden aan de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (hierna: NVWA). Tijdens de keuring heeft de NVWA vijf monsters van de partij vlees genomen. Deze monsters zijn onderzocht door een laboratorium.

2.3. Op 31 juli 2017 heeft de NVWA de keuringsresultaten verzonden aan de Douaneagent. De NVWA heeft onder meer het ‘Bericht aanbieder/sip-houder m.b.t. aanhouding’ (hierna: het bericht) en de ‘Fiche voor monster afnames’ (hierna: de fiche) aan de Douaneagent toegezonden. In het bericht is onder meer het volgende vermeld:

- de reden voor de aanhouding: ‘Laboratorium onderzoek op E. coli STEC’;
- de laboratoriumtest die is uitgevoerd: ‘VAT. Lab. ond./Ecoli/STEC (...);
- het onderzoeksresultaat: *er is sprake van een ‘verdenking’.*

2.4. In één van de vijf monsters heeft het onderzoekslaboratorium een STEC-besmetting aangetroffen. In de fiche staat naar aanleiding daarvan onder meer het volgende:

- de test die het laboratorium heeft uitgevoerd: ‘(nl) Eschericia coli (STEC);
- de methode die het laboratorium heeft gehanteerd: ‘TYP01-WV012 isolatie STEC, v11’;
- het onderzoeksresultaat: ‘Stec STx 1 aangetoond, maar geen aanhechtingsgenen’.

2.5. De NVWA heeft, na interpretatie van de onderzoeksresultaten, geconcludeerd dat de reden van de aanhouding van de partij vlees kon worden opgeheven.

2.6. In mei 2017 heeft Compaxo Fijne Vleeswaren B.V. (hierna: Compaxo) de gehele partij vlees besteld bij [X] voor het bedrag van € 152.541,97. Op 1 augustus 2017 heeft Compaxo 10.000 kilo van de partij vlees afgenomen en vervolgens gerookt en verpakt. De overige 15.000 kilo vlees bleef opgeslagen in het vrieshuis.

2.7. Op 28 augustus 2017 heeft de NVWA vastgesteld dat op basis van het onderzoeksresultaat aan de partij vlees een 'hoog risicoprofiel' in plaats van een 'laag risicoprofiel' moet worden toegekend.

2.8. Op 23 oktober 2017 heeft de NVWA het volgende e-mailbericht aan de Douaneagent gestuurd:

'De partij 17061357 (bevoren rundvlees) is in eerste instantie een laag risicoprofiel toegekend. Een laag risicoprofiel houdt in dat redelijkerwijs kan worden verwacht dat het levensmiddel eerst wordt geconsumeerd na verhitting of andere bewerking ter eliminering of terugbrenging op aanvaardbaar niveau van STEC. Analyse van een vijftal monsters uit partij 17061357 (bevoren rundvlees) wees uit dat in één deelmonster weliswaar STx1 is aangetroffen, maar geen aanhechttingsgenen zijn aangetoond. De beleidslijn van de NVWA is dat in dat geval geen verdere acties noodzakelijk zijn. Daarom is de partij op 31 juli 2017 vrijgegeven.

Nadien bleek op 28 augustus 2017, tijdens de beoordeling van een andere partij (bevoren rundvlees, GDB nummer 17069390) dat partij 17061357 niet een laag, maar een hoog risicoprofiel had. Er moest immers rekening mee worden gehouden dat het vlees ook rechtstreeks wordt geconsumeerd, dus zonder verhitting of andere bewerking ter eliminering of terugbrenging op aanvaardbaar niveau van STEC. Achteraf bezien had partij 17061357 niet vrijgegeven moeten worden. Ik betreur het dat Codirex Expeditie BV hiervan niet eerder op de hoogte is gebracht.'

2.9. Op 18 januari 2018 heeft [X] een creditnota voor een bedrag van € 152.541,97 aan Compaxo gestuurd.

2.10. [X] heeft de partij vlees aangeboden aan potentiële kopers, waaronder Oakfield Food in het Verenigd Koninkrijk. In een e-mailbericht van 28 januari 2019 heeft een medewerker van de

NVWA aan [X] meegedeeld dat de besmetting effectief bestreden kan worden als de partij vlees verhit wordt op 72 graden Celsius gedurende minimaal twee minuten. De Food Standards Agency, de voedsel- en warenautoriteit in het Verenigd Koninkrijk (hierna: FSA), heeft op 28 maart 2019 aan [X] bericht dat de partij vlees indien het bewerkt wordt, kan worden vrijgegeven. De NVWA heeft diezelfde dag toestemming gegeven voor transport van de partij vlees naar het Verenigd Koninkrijk.

2.11. In een e-mailbericht van 15 mei 2019 heeft Oakfield Food aan [X] bericht dat de partij vlees niet effectief bestreden kon worden. Oakfield Food beroept zich hierbij op een e-mailbericht van Campden Food Research. In dat e-mailbericht staat onder meer:

'In response to your enquiry our expert has provided the following information for you.

1) Heat resistance of STEC—the best data will come from the ACMSF report on safe cooking of burgers (<https://acmsf.food.gov.uk/sites/default/files/multimedia/pdfs/acmsfburgers0807.pdf>) this deals with E.coli 0157, but the times and temperatures should deal with any STEC. See table 4.note these are all centre temperatures at the slowest heating point

Equivalent temperatures based on a z-value of 6C

Temperature (°C)	Time
60	93 minutes
65	13.6 minutes
70	2 minutes
75	18 seconds
80	3 seconds

2) Toxin inactivation – we would never suggest a safety factor based on inactivation of a pre produced toxin, safety is assured by preventing it being formed, not attempting to eliminate It after it has been formed.

3) For general information only there have been some papers on inactivation of STX 2 that note that it can be a heat resistant toxin that is difficult to render inactive by heat processing—but please note our comment in point 2—we would never recommend safety assurance by inactivation of preformed toxin.'

2.12. [X] heeft op 1 juli 2019 een klacht en schadevordering ingediend bij de NVWA. De NVWA

heeft deze klacht en schadevordering afgewezen op 25 juli 2019.

2.13. Op 10 oktober 2019 heeft [X] de partij vlees laten vernietigen.

3. *Het geschil*

3.1. [X] vordert, samengevat, dat de rechtbank bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad:

I. voor recht verklaart dat de Staat onrechtmatig heeft gehandeld jegens [X];

II. de Staat veroordeelt tot betaling aan [X] een schadevergoeding van € 135.398,92, te vermeerderen met de buitengerechtigde kosten en wettelijke rente; en

III. de Staat veroordeelt in de kosten van deze procedure.

3.2. Aan deze vordering legt [X], samengevat, ten grondslag dat de NVWA haar zorgvuldigheidsplicht jegens [X] heeft geschonden. Daardoor heeft de NVWA als toezichthouder jegens haar onrechtmatig gehandeld. Dit verwijt valt uiteen in drie deelverwijten:

1. de NVWA had op 31 juli 2017 de partij vlees geen laag risico mogen geven en niet mogen vrijgeven en zij had de partij vlees in eerste instantie dus moeten afkeuren;

2. de NVWA had de beoordeling dat aan de partij vlees een hoog risico profiel is toegekend eerder aan [X] moeten mededelen; en

3. de NVWA heeft in 2019 een verkeerd bestrijdingsadvies gegeven.

Als gevolg van de onrechtmatige daad lijdt [X] een gestelde schade van in totaal € 135.398,92. Het causaal verband tussen de fout en de schade bestaat volgens [X] hierin dat als de NVWA de partij vlees in eerste instantie had afgekeurd, [X] de partij vlees nog kon reclameren bij Minerva. Onder de van toepassing zijnde algemene voorwaarden is het volgens [X] mogelijk om binnen 30 dagen na aankomst de partij vlees te reclameren bij Minerva. Omdat de NVWA eerst na het verstrijken van die 30 dagen heeft meegedeeld dat de partij vlees afgekeurd werd, is haar die mogelijkheid ontnomen. Verder heeft [X] extra kosten moeten maken voor de opslag van de partij vlees op basis van de mededeling van de NVWA dat de partij vlees behandeld zou kunnen worden, terwijl dat niet mogelijk was. Ten slotte heeft [X] gesteld dat aan het relativiteitsvereiste is voldaan. De NVWA is de autoriteit die beslist over het wel of niet goedkeuren van de partij vlees. De NVWA

moet bij de uitoefening van die taak ook rekening houden met de belangen van vleesimporteurs.

3.3. De Staat voert verweer. De Staat betwist dat hij onrechtmatig heeft gehandeld. De NVWA heeft haar interpretatie van de bemonstering tijdig herroepen, namelijk voordat de partij vlees op de markt kwam. Daarnaast is er van causaliteit geen sprake, nu [X] de partij vlees goederenrechtelijk aan Compaxo heeft geleverd voorafgaand aan de gestelde onrechtmatige daden. De Staat stelt voorts dat niet voldaan is aan het relativiteitsvereiste, omdat het juridische kader op basis waarvan de NVWA opereert bescherming van de volksgezondheid beoogt. De normen strekken niet ter bescherming van de commerciële belangen van importeurs als [X].

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. *De beoordeling*

Inleiding en beoordelingskader

4.1. [X] is een vleesimporteur die de partij vlees heeft geïmporteerd vanuit Brazilië naar Nederland. De NVWA is de Nederlandse toezichthouder die onder meer toeziet op de kwaliteit van voedselwaren. In dat kader heeft zij de partij vlees bij aankomst in Nederland aangehouden voor controle. [X] verwijt de NVWA dat zij vervolgens haar taken als toezichthouder niet goed heeft uitgeoefend.

4.2. Van toezichthoudersaansprakelijkheid is als de NVWA als toezichthouder onrechtmatig handelt. Dat is het geval als aan alle voorwaarden van artikel 6:162 jo. 6:163 BW is voldaan. Daarvoor moet er onder andere een norm zijn geschonden door de NVWA. Die norm moet strekken tot bescherming tegen de schade zoals [X] die geleden heeft. Voorts moet die schade voortvloeien uit de normschending door de NVWA. Voor de vraag of er sprake is van een gedraging die leidt tot normschending en relativiteit, zijn de verantwoordelijkheden van de NVWA en [X] van belang.

4.3. De NVWA en [X] hebben in hun hoedanigheden ieder eigen verantwoordelijkheden. [X] is als importeur verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geïmporteerde goederen.¹ De importeur is op grond van het burgerlijk recht ook verantwoordelijk om contractuele afspraken met haar

1 Vgl. onder meer artikel 17 Verordening 178/2002.

eigen leveranciers en afnemers na te komen of te handhaven. De NVWA is op grond van (Europese) wet- en regelgeving verantwoordelijk voor bescherming van de volksgezondheid.² De NVWA heeft geen bijzondere verantwoordelijkheid ten aanzien van (de controle van) de kwaliteit van of eventuele non-conformiteit van gekeurde goederen. De vraag of de NVWA als toezichthouder tekort geschoten is, zal vanuit het perspectief van voormelde taken en verantwoordelijkheden moeten worden beoordeeld. De NVWA heeft in het maatschappelijk verkeer, net als ieder ander, bij de uitoefening van haar taken wel rekening te houden met de kenbare belangen van derden, waaronder die van [X].

4.4. Tegen de hiervoor geschetste achtergrond zullen de drie deelverwijten van [X] worden beoordeeld.

Deelverwijt 1: foutieve beoordeling

4.5. Het eerste deelverwijt ziet erop dat de NVWA op 31 juli 2017 de partij vlees geen laag risico had mogen geven en niet had mogen vrijgeven. Het verwijt van [X] komt er in de kern op neer dat de NVWA de partij vlees op 31 juli 2017 onvoorwaardelijk had moeten afkeuren. In dat geval had [X] tijdig en rechtsgeldig kunnen reclameren bij Minerva, aldus [X].

4.6. Ter terechtzitting heeft de Staat aangevoerd dat de NVWA een partij geïmporteerd vlees niet goed- of afkeurt. De NVWA heft alleen de aanhouding van de partij vlees indien (uit een keuring) niet gebleken is dat sprake is van besmetting. De rechtbank volgt de Staat in dat standpunt. Verder heeft te gelden dat ook na een opheffing van de aanhouding, de NVWA (op basis van nieuwe informatie) kan besluiten dat een partij vlees van de interne markt moet worden gehaald. De rechtbank zal het verwijt van [X] dan ook zo lezen dat de NVWA de aanhouding van de partij vlees ten onrechte heeft opgeheven op basis van een verkeerde vooronderstelling over het risicoprofiel van de partij vlees.

4.7. In de brief van 23 oktober 2017 heeft de NVWA het onderscheid tussen een hoog en laag risicoprofiel als volgt toegelicht: 'Een laag risicoprofiel houdt in dat redelijkerwijs kan worden

verwacht dat het levensmiddel eerst wordt geconsumeerd na verhitting of andere bewerking ter elimineren of terugbrenging op aanvaardbaar niveau van STEC.' Een hoog risicoprofiel wordt toegekend indien er 'rekening mee [moet] worden gehouden dat het vlees ook rechtstreeks wordt geconsumeerd, dus zonder verhitting of andere bewerking ter elimineren of terugbrenging op aanvaardbaar niveau van STEC.'

4.8. Het meest verstrekkende verweer van de Staat luidt dat [X] deze vordering niet kan instellen omdat zij ten tijde van de gestelde onrechtmatige daad geen eigenaar meer was van de partij vlees. De goederenrechtelijke overdracht van [X] aan Compaxo had volgens de Staat op het moment van de gestelde onrechtmatigheid al plaatsgevonden. Dit verweer gaat niet op. De door [X] gestelde onrechtmatige daad heeft namelijk op 31 juli 2017 plaatsgevonden. Partijen hebben ter terechtzitting beide verklaard dat op 1 augustus 2017 de goederenrechtelijke overdracht van de partij vlees plaatsvond (tijdens de zogenoemde 'eerste afroep') en niet eerder. Daarmee staat vast dat [X] op 31 juli 2017, de datum waarop de NVWA de partij vlees heeft vrijgegeven, nog eigenaar was van de partij vlees. Het causaliteitsverweer van de Staat ontbreekt derhalve feitelijke grondslag.

4.9. Partijen zijn vervolgens verdeeld over de vraag of de NVWA bij haar beslissing dat de aanhouding van de partij vlees op 31 juli 2017 kon worden opgeheven, expliciet had moeten mededelen dat dit alleen zou mogen plaatsvinden indien en voor zover de STEC-besmetting effectief bestreden zou zijn. In feite verwijt [X] dat de NVWA onrechtmatig gehandeld heeft door niet te expliciteren wat een laag risicoprofiel inhoudt en onder welke voorwaarde de aanhouding van de partij vlees is opgeheven. Nu de afhandeling van de partij vlees en het contact met de NVWA heeft plaatsgevonden door tussenkomst van de Douaneagent, zal de rechtbank bij de beoordeling van dit verwijt de kennis die de Douaneagent had of had kunnen hebben op basis van de berichtgeving van de NVWA toerekenen aan [X]. De Douaneagent is namelijk de tussenpersoon die handelde in opdracht van [X].

4.10. De NVWA heeft vijf monsters genomen van de partij vlees. Vier monsters bevatten geen STEC. Eén monster bevatte wel STEC. Dit is ook meegedeeld in het bericht en de fiche die op 31 juli 2017 aan de Douaneagent zijn verzonden (zie 2.3). De NVWA is bij de *interpretatie* van de monsters uit-

2 Verordening 178/2002; Richtlijn 97/78/EG; Toezichtkader NVWA 2015.21; Verordening 882/2004; Verordening 2073/2005.

gegaan van een foutieve vooronderstelling over de verdere verwerking, namelijk dat de partij vlees niet onbewerkt geconsumeerd zou worden. De NVWA ging er daarbij vanuit dat er sprake was van een laag risico. Bij een juiste vooronderstelling zou de partij vlees een hoog risico profiel moet hebben krijgen gezien het beoogde gebruik en daarop horende verwerking. Door deze foutieve vooronderstelling kon de opheffing van de aanhouding ten onrechte voorwaardelijk plaatsvinden.

4.11. [X] heeft als importeur van de partij vlees – ten onrechte – zonder meer vertrouwd op de *interpretatie* door de NVWA van de bemonsteringsuitslag. [X] heeft als professionele vleesimporteur in dezen een eigen verantwoordelijkheid en had niet volledig mogen leunen op de toekenning van het risicoprofiel door de NVWA. Dit geldt te meer nu uit het bericht en de fiche zonder meer blijkt dat een deel van de partij vlees besmet was met STEC. De inhoud van het bericht en de fiche had [X] moeten alarmeren en voor haar reden moeten zijn voor nader onderzoek.

4.12. Daar komt bij dat [X] niet in de positie verkeerde dat zij de interpretatie van de bemonsteringsuitslag blindelings *moest* volgen. Ten eerste had [X] een externe derde kunnen benoemen om de partij vlees aan een bemonstering te onderwerpen. Dat een dergelijk onderzoek niet ongebruikelijk is blijkt uit het onderzoek dat Oakfield Foods in 2019 heeft laten uitvoeren. Ten tweede had [X] op basis van de bemonsteringsuitslag zelf nader onderzoek kunnen doen naar de interpretatie van die bemonsteringsuitslag. Uit deze uitslag, zoals verwoord in het bericht en de fiche, bleek immers zonder meer dat STEC is aangetroffen in een van de monsters. Zo had [X] navraag kunnen doen bij de NVWA of de website van de NVWA kunnen raadplegen. Zoals de NVWA ter terechtzitting onbetwist heeft gesteld, staat op de website van de NVWA vermeld welke behandeling van vlees moeten plaatsvinden in het geval van een STEC-besmetting. Eveneens had [X] ook zelf advies kunnen inwinnen bij een derde over de interpretatie van de keuringsresultaten.

4.13. Het enkele feit dat de NVWA bij het vrijgeven van de partij vlees op 31 juli 2017 niet geëxpliciteerd heeft dat de partij vlees eerst bewerkt dient te worden, maakt nog niet dat de NVWA onrechtmatig heeft gehandeld. [X] heeft een eigen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de partij vlees en dient zelf het bemonsteringsresultaat van

het door de NVWA uitgevoerde onderzoek te interpreteren. Al met al is de toekenning van een laag risicoprofiel weliswaar onjuist, maar dit leidt niet tot een onrechtmatig handelen van de NVWA jegens [X].

4.14. Daar komt bij dat de keuring van de NVWA er toe dient de volksgezondheid te beschermen. De wet- en regelgeving op basis waarvan de NVWA de keuring uitvoert, dienen niet ter bescherming van de handelsbelangen van een vleesimporteurs. Dat betekent dat ook aan het relativiteitsvereiste is derhalve ook niet voldaan.

4.15. Deelverwijf 1 slaagt derhalve niet en kan niet leiden tot een toewijzing van de vordering.

Deelverwijf 2

4.16. Het tweede deelverwijf van [X] heeft betrekking op de mededeling van de herinterpretatie van het onderzoeksresultaat. De NVWA had volgens [X] de hernieuwde interpretatie van het keuringsresultaat van 28 augustus 2017 eerder moeten mededelen dan op 23 oktober 2017. [X] heeft door de late mededeling van de NVWA niet tijdig kunnen reclameren bij Minerva, waardoor zij schade lijdt.

4.17. De rechtbank stelt voorop dat de Staat in deze procedure geen goede reden heeft gegeven waarom de herinterpretatie van 28 augustus 2017 pas op 23 oktober 2017 aan de Douaneagent is medegedeeld. Echter, ook in het geval de NVWA (ruim) voor 23 oktober 2017 [X] of de Douaneagent had bericht, dan had dat nog steeds niet geleid tot een situatie waarin [X] in betere rechtspositie ten opzichte van Minerva zou verkeren.

4.18. Tussen het gestelde te laat mededelen van de correctie en de vermeende schade als gevolg van het te laat melden, bestaat geen causaal verband. [X] heeft aangevoerd dat de NVWA het herziene keuringsresultaat niet op 23 oktober 2017 had moeten mededelen, maar eerder. De eerste mogelijkheid voor mededeling van het herziene keuringsresultaat deed zich voor op 28 augustus 2021. Dit was het moment waarop de NVWA de herbeoordeling maakte. [X] heeft niet gesteld dat de NVWA er eerder achter had moeten en kunnen komen dat het keuringsresultaat had moeten worden herzien. [X] heeft alleen gesteld dat de NVWA aanstonds had moeten vaststellen dat de partij vlees onvoorwaardelijk niet konden worden vrijgegeven, maar in die stelling gaat de rechtbank niet mee (zie beoordeling deelverwijf 1).

4.19. Zelf in het geval de NVWA op of daags na 28 augustus 2021 de herinterpretatie van het keuringsresultaat had medegedeeld, dan waren de reclamatietermijnen als bedoeld in artikel 5.1 en 5.2 van de overeenkomst hoe dan ook vervallen. Op grond van artikel 5.2 van de overeenkomst moest [X] immers aan Minerva een ‘*formal claim*’ toesturen ‘*maximum 30 days after arrival of the container*’. De container met partij vlees is op 13 juli 2017 in Rotterdam aangekomen. De reclamatietermijn is derhalve op 12 augustus 2017 – en dus (ruim) voor 28 augustus 2021 – vervallen. [X] heeft niet toegelicht op basis van welke rechtsgrond zij bij een eerdere mededeling van de herinterpretatie in een betere positie ten opzichte van Minerva zou hebben verkeerd.

4.20. Daarmee ontbreekt het causale verband tussen de gestelde schade en deelverwijt 2. De rechtbank oordeelt dan ook dat deelverwijt 2 niet kan leiden tot een toewijzing van de vordering.

Deelverwijt 3: foutief bestrijdingsadvies

4.21. In de derde plaats verwijt [X] de NVWA dat zij een verkeerd bestrijdingsadvies heeft gegeven. Vast staat dat de partij vlees is besmet met STEC. De NVWA heeft op 28 januari 2019 aan [X] gemeld dat die STEC effectief bestreden kan worden door verhitting van de partij vlees. Daarbij is de hoogte van verhitting van de partij vlees afhankelijk van de duur van de verhitting. [X] betwist dit. Volgens haar is het onmogelijk om STEC effectief te behandelen, met name niet op de wijze die de NVWA voorstelt. Ter staving van haar stelling, beroept [X] zich op het e-mailbericht van Campden Food Research. De NVWA wijst ter weerlegging van dit verwijt naar het bestrijdingsadvies van haar eigen deskundigen en het gelijkkluidende bestrijdingsadvies van de FSA.

4.22. Op [X] rust de stelplicht ten aanzien van de onjuistheid van het bestrijdingsadvies van de NVWA. De NVWA heeft de door [X] gestelde onjuistheid met stukken betwist. Voor de beantwoording van de vraag of het bestrijdingsadvies onjuist is, komt het daarom aan op een bewijswaardering van de overgelegde stukken.

4.23. De rechtbank is van oordeel dat [X] haar stellingen over het foutieve bestrijdingsadvies, in het licht van de betwisting, onvoldoende heeft onderbouwd. Niet aannemelijk is geworden dat het bestrijdingsadvies van de NVWA onjuist is. Ter onderbouwing van haar stelling brengt [X] slechts het e-mailbericht van Campden Food Re-

search naar voren. Dat e-mailbericht is opgesteld in opdracht van de commerciële partij Oakfield Food. Niet duidelijk is op basis van welke informatie vanuit Oakfield Food en/of [X] Campden Food Research haar conclusies heeft gebaseerd. Daartegenover staat dat de NVWA zich heeft beroepen op een uitgebreide e-mail van de FSA. De objectiviteit en onafhankelijkheid van de FSA is niet betwist. Het advies van de FSA is opgesteld onder hetzelfde Europeesrechtelijke kader op grond waarvan de NVWA haar bestrijdingsadvies heeft gegeven en is min of meer gelijkkluidend aan het bestrijdingsadvies van de NVWA.

4.24. De rechtbank concludeert dat ook deelverwijt 3 onvoldoende is onderbouwd.

Conclusie en proceskosten

4.25. Nu geen van de deelverwijten in rechte opgaat, worden de gevorderde verklaring voor recht en schadevergoeding afgewezen te worden.

4.26. [X] zal als de in het ongelijk gestelde partij worden veroordeeld in de kosten van de procedure. De rechtbank begroot de proceskosten aan de zijde van de NVWA op € 4.196, namelijk € 656 aan griffierecht en € 3.540 aan salaris advocaat (2 punten à € 1.770 per punt, volgens tarief V), te vermeerderen met de wettelijke rente zoals door de NVWA is gevorderd.

4.27. De rechtbank zal, zoals gevorderd, de nakosten begroten in overeenstemming met het daarop toepasselijke liquidatietarief.

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. wijst de vorderingen af,

5.2. veroordeelt [X] in de proceskosten, aan de zijde van de NVWA tot op heden begroot op € 4.196, te vermeerderen met de wettelijke rente verschuldigd vanaf 3 november 2021 tot aan de dag der algehele voldoening;

5.3. veroordeelt [X] in de nakosten, € 163 en in geval van betekening € 248;

5.4. verklaart de proceskostenveroordeling onder 5.2 en 5.3 uitvoerbaar bij voorraad.

NOOT

1. Inleiding

In deze uitspraak staat de aansprakelijkheid van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit ('NVWA') jegens een commerciële vleesimporteur.

teur centraal. Aanleiding voor de discussie betrof een (aanvankelijk) onjuiste keuring door de NVWA van een uit Brazilië geïmporteerde partij vlees, waarna de vleesimporteur zijn daardoor geleden schade claimde. De feiten en de uitspraak in deze kwestie laten zich kort als volgt samenvatten.

De vleesimporteur en tevens eiseres in kwestie betrof een Engelse vennootschap, die van het Braziliaanse Minerva Foods SA ('Minerva') 25.000 kilo vlees had gekocht voor een bedrag van USD 127.500. Conform de gangbare praktijk is deze partij vlees na aankomst in de haven in Rotterdam door de douaneagent ter keuring aangeboden aan de NVWA. De NVWA trof bij deze keuring een zogenoemde 'STEC-besmetting' in de partij vlees aan. Zij concludeerde desalniettemin, uitgaande van verhitting van het vlees voor consumptie, dat er geen reden was voor aanhouding van de partij vlees. Enkele maanden na deze keuring rectificeerde de NVWA dit onterecht aan het vlees toegekende 'lage risicoprofiel' en informeerde zij de vleesimporteur, nog een maand later, dat er een 'hoog risicoprofiel' aan de partij moest worden toegekend. Er moest immers ook rekening worden gehouden met de situatie waarin het vlees rechtstreeks (zonder verhitting) zou worden geconsumeerd. De vleesimporteur had het vlees echter al lang verkocht, nu hij uitgegaan was van de eerste resultaten van de keuring van de NVWA en de interpretatie daarvan als een 'laag risicoprofiel'. Na de rectificatie door de NVWA heeft de vleesimporteur het door de koper betaalde bedrag gecrediteerd en heeft zij zich tot de NVWA gewend met een vordering tot schadevergoeding, stellende dat de NVWA door (onder meer) de onjuiste keuring onrechtmatig jegens haar had gehandeld. Tot Minerva kon de vleesimporteur zich niet meer wenden met een non-conformiteitsvordering, omdat de in de overeenkomst met Minerva opgenomen reclamatietermijn reeds was verstreken.

In een wat ons betreft goed volgbare uitspraak – die voor wat betreft de onderbouwing sterke gelijkenissen vertoont met het arrest van het hof Den Haag over de aansprakelijkheid van de NVWA voor de 'fipronilaffaire' (hof Den Haag 2 maart 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:281) – komt de rechtbank Den Haag tot een afwijzing van aansprakelijkheid. De rechtbank overweegt dat op een professionele vleesimporteur als deze een eigen verantwoordelijkheid rust en dat hij

niet blindelings had mogen varen op een interpretatie van onderzoeksresultaten door de NVWA. De NVWA heeft dus niet onrechtmatig jegens de vleesimporteur gehandeld. Bovendien, zo voegt de rechtbank toe, is niet aan het relativiteitsvereiste voldaan. De NVWA voert een dergelijke keuring immers uit op grond van de wet en ter bescherming van de volksgezondheid. Die wet- en regelgeving strekt niet ter bescherming van de economische belangen van professionele vleesimporteurs.

2. (Secundaire) aansprakelijkheid van de overheid als toezichthouder

In deze uitspraak resoneert tot op zekere hoogte de gedachte dat de vleesimporteur zijn vordering bij 'het verkeerde loket', namelijk de toezichthouder, zou hebben ingediend. De NVWA kwalificeert immers als de 'secundaire dader', die vooral in beeld lijkt te zijn gekomen omdat de aansprakelijkheid van de 'primaire dader' – Minerva als leverancier van een besmette partij vlees – contractueel goeddeels dichtgetimmerd is. Desalniettemin kan een benadeelde partij naar Nederlands recht zelf kiezen bij welke partij hij zijn vordering neerlegt (zie recentelijk T. Hartlief, 'Laat het slachtoffer zijn dader kiezen', *RMThemis* 2021/1, p. 1-4). En óók een secundaire partij kan een zelfstandig verwijt treffen, die in beginsel los van het tekortschietend of onrechtmatig handelen van de primaire partij beoordeeld dient te worden (zie K.L. Maes, *Secundaire aansprakelijkheid* (diss. Utrecht 2020), Den Haag: Boom juridisch 2020, p. 74). Wel geldt bij de aansprakelijkheid van toezichthouders een 'eigen' toetsingskader dat toegespitst is op de rol en de functie die de toezichthouder vervuld heeft. In de kern dient steeds de vraag beantwoord te worden of de toezichthouder in kwestie gehandeld heeft zoals een redelijk handelend toezichthouder zou doen (HR 21 november 2014, ECLI:NL:HR:2014:3349, *NJ* 2015/217, m.nt. T.F.E. Tjong Tjin Tai (*Band/AFM*)).

In het bijzonder in het geval de toezichthouder een overheidsorgaan betreft, wordt die specifieke hoedanigheid – de overheid heeft beleidsvrijheid en dient het algemeen belang – in de aansprakelijkheidsbeoordeling te worden betrokken. Een en ander kan zich vertalen in een terughoudende beoordeling. Die terughoudendheid heeft zich in meerdere gevallen gemanifesteerd via toepassing van het relativiteitsvereiste. Hét voor-

beeld hiervan is het *Duwbak Linda*-arrest (HR 7 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO6012, *NJ* 2006/281, m.nt. J. Hijma. In deze zaak werd de (secundaire) aansprakelijkheid van de Staat voor een ondeugdelijke keuring van een duwbak jegens een eigenaar van aan de duwbak vastgebonden schepen – de duwbak was gezonken en er was schade aan de daaraan vastgebonden andere schepen ontstaan – op relativiteitsgronden afgewezen. De regelgeving op basis waarvan de Staat het keuringscertificaat had afgegeven, zou – zo wees de parlementaire geschiedenis uit – niet strekken tot bescherming van een in beginsel onbepaalde groep van derden (schipeigenaars) tegen vermogensschade die op een veelal niet te voorziene wijze kon ontstaan. Op de beperkte overtuigingskracht en rechtspolitieke natuur van dit relativiteitsoordeel is in de literatuur veelvuldig gewezen (bijvoorbeeld door I. Giesen, *Toezicht en aansprakelijkheid*, Deventer: Kluwer 2005, p. 170). Toch hoeft een afwijzing op relativiteitsgronden bepaald niet altijd een dergelijk terughoudend karakter te dragen, zo illustreert het in deze annotatie centraal staande vonnis van de rechtbank Den Haag.

3. De meerwaarde en doorwerking van de relativiteitsleer

Het relativiteitsvereiste wordt door de rechtbank in de onderhavige uitspraak bijna ten overvloede genoemd in r.o. 4.14. Er is volgens de rechtbank geen sprake van onrechtmatig handelen van de NVWA én aan het relativiteitsvereiste is niet voldaan. Tot op zekere hoogte bevreedt het woordje ‘ook’ in deze rechtsoverweging. Onzes inziens ademt namelijk de daaraan voorafgaande uitspraak, en meer in het bijzonder de overwegingen 4.11-4.13, inhoudende dat niet onrechtmatig *jegens de vleesimporteur* is gehandeld, een afwijzing op relativiteitsgronden. De benadering van de rechtbank Den Haag is daarmee dogmatisch niet onzuiver (zie immers over de verhouding tussen een onrechtmatigheidsoordeel en een relativiteitsredenering eerder HR 30 september 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1460, *NJ* 1996/196, m.nt. C.J.H. Brunner (*Staat/Shell*)), maar bevestigt wel dat een relativiteitsoordeel vaak zal zijn ingebakken in de formulering van de zorgvuldigheidsnorm of het onrechtmatigheidsoordeel. Als het oordeel van de rechtbank op deze wijze wordt ingestoken, kan in een voorkomend geval als het onderhavige echter wel het onjuiste beeld

ontstaan dat de relativiteitsleer geen (grote) rol heeft gespeeld in de beoordeling van de aansprakelijkheid.

Naar onze mening illustreert de afwijzing van de aansprakelijkheid van de NVWA op (hoofdzakelijk) relativiteitsgronden in deze zaak het normatieve karakter van de beoordeling of er sprake is van relativiteit (vgl. S.D. Lindenbergh, *Alles is betrekkelijk* (oratie Rotterdam), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007, p. 5), evenals de meerwaarde die de relativiteitsleer kan hebben in het materiële aansprakelijkheidsrecht. Deze meerwaarde is echter vaak, zo ook hier, impliciet en zal in veel gevallen niet uitdrukkelijk aan de wettelijke formulering van het relativiteitsvereiste in art. 6:163 BW (hoeven te) worden gekoppeld. Wij illustreren dit aan de hand van deze uitspraak van de rechtbank Den Haag als volgt.

Allereerst dient bedacht te worden dat de toetsing aan het relativiteitsvereiste drie onderdelen kent. Strekt de norm tot bescherming van 1) de persoon van de benadeelde, 2) de schade van de benadeelde, en 3) de wijze van ontstaan van die schade? Het eerste onderdeel, de personele relativiteit, is in hoge mate verwerkt in de onrechtmatigheidsbeoordeling van art. 6:162 lid 1 BW, zoals hiervoor al werd opgemerkt. Naar Nederlands recht kennen we namelijk geen absolute onrechtmatigheid, maar is een gedraging per definitie onrechtmatig *jegens een ander*. Dit onderdeel van art. 6:162 lid 1 BW betreft een uitwerking van de relativiteitsgedachte (vgl. Asser/Sieburgh 6-IV 2019/131).

Precies dit aspect van de onrechtmatigheid wordt in deze zaak door de rechtbank afwezig geacht. De rechtbank overweegt immers dat de keuring door de NVWA en de toekenning van een laag risicoprofiel weliswaar onjuist was, maar dat dit niet leidt tot onrechtmatig handelen van de NVWA *jegens de vleesimporteur*. Op zichzelf bezien kan het handelen van de NVWA dus wellicht als onzorgvuldig worden gezien, maar omdat het specifiek de vleesimporteur is die schade vordert – als zijnde een professionele partij die een eigen verantwoordelijkheid heeft ervoor te zorgen dat het vlees dat hij verkoopt niet schadelijk is voor de volksgezondheid, en die bovendien niet blindelings mocht vertrouwen op de interpretatie van de NVWA dat de aangetroffen STEC-besmetting een laag risico met zich bracht – ontbreekt de onrechtmatigheid en derhalve de verplichting tot schadevergoeding. Kortom: de norm die

NVWA mogelijk geschonden zou kunnen hebben met de ondeugdelijke keuring, strekt niet ter bescherming van de vleesimporteur (vgl. HR 23 februari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ6219, «JA» 2007/81, NJ 2008/492, m.nt. J.B.M. Vranken (*De Groot/lo Vivat*)). Dit betreft wat ons betreft dus een zuivere relativiteitsredenering (die bovendien goed te volgen is), die door de rechtbank onder de noemer van art. 6:162 lid 1 BW in plaats van art. 6:163 BW is gebracht.

Wel via de mal van art. 6:163 BW gaat de redenering van de rechtbank in r.o. 4.14, inhoudende dat de wet- en regelgeving op basis waarvan de NVWA de keuring uitvoert, niet strekt ter bescherming van de handelsbelangen van professionele vleesimporteurs, maar ter bescherming van de volksgezondheid. De vleesimporteur heeft vermogensschade geleden, die zich bovendien voornamelijk gemanifesteerd heeft omdat een door haar zelf overeengekomen reclamatietermijn richting de verkoper verstreken is. Ook het tweede (en derde) onderdeel van de relativiteitstoetsing (de schade van de benadeelde, ook wel de 'zakelijke relativiteit' genoemd), staat dus aan toewijzing van de vordering in de weg. Ook deze relativiteitsredenering is goed te volgen. De keuring van de NVWA ziet immers op bescherming van de volksgezondheid en niet op de bescherming van het handelsbelang (het voorkomen van de schade) van een vleesimporteur. Bij wijze van slotopmerking, over deze zakelijke relativiteit nog het volgende. Deze relativiteit hangt nauw samen met de redelijke toerekening als vervat in art. 6:98 BW. Vaak worden art. 6:163 BW en art. 6:98 BW als twee kanten van dezelfde medaille gezien (zie in dit verband A.J. Verheij, 'De Hoge Raad en de relativiteit. Voorstel voor een hanteerbare toets', *NTBR* 2014/12, afl. 3, p. 95-104; D.A. van der Kooij, *Relativiteit, causaliteit en toerekening van schade* (diss. Rotterdam), Deventer: Wolters Kluwer 2019). Met beide instrumenten kan immers worden bewerkstelligd dat bepaalde schadeposten (van bepaalde benadeelden) niet voor vergoeding in aanmerking komen, ondanks eventueel onrechtmatig handelen (jegens die benadeelden). Bij beide leerstukken wordt daartoe een vergelijkbaar toetsingskader gebruikt, waarbij in feite dezelfde gezichtspunten worden gehanteerd (zie ook Asser/Sieburgh *6-IV* 2019/144). Als een bepaalde schadepost in redelijkheid niet kan worden toegerekend, zou onzes inziens de implicatie in veel gevallen moeten zijn

dat de norm dus kennelijk ook niet strekte ter bescherming van die (in verband staande) schade en andersom (vgl. P.A. Fruytier, *De civielrechtelijke inbedding van het besluiten aansprakelijkheidsrecht* (diss. Nijmegen), Deventer: Wolters Kluwer 2021, nr. 467 e.v.). De bespreking van de vervolgvraag of het dús ook wenselijk is dat een van beide leerstukken opgaat in de ander, gaat deze annotatie echter te buiten.

4. Conclusie

De hiervoor besproken uitspraak geeft in het bijzonder (en: opnieuw) te denken over de materiële inbedding van het relativiteitsvereiste – of beter gezegd: de 'relativiteitsleer' – in het (secundaire) aansprakelijkheidsrecht. De relativiteit is in het verleden vaker een stok om mee te slaan gebleken voor het afhouden van secundaire aansprakelijkheid. Dit heeft niet altijd tot bevredigende en logische uitkomsten geleid (te denken valt aan de, in hoger beroep vernietigde, uitspraak Rb. Den Haag 4 februari 2015, ECLI:NL:RBDHA:2015:1061, «JA» 2015/53, m.nt. J.L. Brens en de kritiek van I. Giesen, 'Aansprakelijkheid na de schietpartij in Alphen aan den Rijn: hoe onbegrijpelijk kan rechtspraak – en het relativiteitsvereiste – zijn?', *WPNR* 2015/7055, p. 277-279). In de onderhavige uitspraak van de rechtbank Den Haag over de aansprakelijkheid van de NVWA wordt wat ons betreft echter wel een bevredigende en logische uitkomst bereikt. Deze uitspraak is een voorbeeld van een uitspraak waarin secundaire aansprakelijkheid op overtuigende wijze van de hand wordt gewezen op relativiteitsgronden, alhoewel die afwijzing niet enkel wordt gekoppeld aan de wettelijke formulering van het relativiteitsvereiste als neergelegd in art. 6:163 BW. Hooguit had het vanuit het oogpunt van inzichtelijkheid de voorkeur genoten om de (enige expliciete) relativiteitsredenering van r.o. 4.14 in de aansprakelijkheidsbeoordeling 'naar voren' te halen en vanuit daar verder te redeneren dat er van aansprakelijkheid jegens de vleesimporteur geen sprake is. De vertrekpunten geformuleerd in rechtsoverweging 4.3 waren hiervoor een uitstekende inleiding geweest. Zodoende had de rechtbank wellicht ook iets stellig of explicieter kunnen overwegen dat er *wel* sprake is geweest van een onzorgvuldige keuring door de NVWA, maar dat dit jegens deze partij *niet* tot aansprakelijkheid kan leiden.

Dat de weg ernaartoe een andere had kunnen zijn, doet niet af aan de inhoudelijke juistheid van de uitspraak. Het is ons niet bekend of er hoger beroep is ingesteld, maar uit het voorgaande moge blijken dat wij niet zouden verwachten dat deze uitspraak in een eventueel hoger beroep vernietigd zal worden.

mr. J. den Hartog
Advocaat bij Van Benthem & Keulen

mr. dr. K.L. Maes
Advocaat bij Van Benthem & Keulen en als onderzoeker en universitair docent verbonden aan de Universiteit Utrecht

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
ING Bank Personeel B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
eiseres,
advocaat mr. M.J. Bas te Amsterdam,
tegen
de publiekrechtelijke rechtspersoon
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen,
zetelend te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat mr. I.M.C.A. Reinders Folmer te Amsterdam.
Partijen zullen hierna ING en het UWV worden genoemd.

32

Deskundigenoordeel UWV. Aansprakelijkheid. Tekortschieten arbeidsdeskundige. Eigen schuld werkgever

Rechtbank Amsterdam
10 november 2021, nr. C/13/694466 / HA ZA 20-1247, ECLI:NL:RBAMS:2021:6648
(mr. Kruis)
Noot mr. dr. E.J. Wervelman

Deskundigenoordeel UWV. Aansprakelijkheid. Tekortschieten arbeidsdeskundige. Eigen schuld werkgever.

[BW art. 6:101, 6:162]

Het UWV heeft een deskundigenoordeel uitgebracht over de re-integratie-inspanningen van een werknemer op verzoek van de werkgever. De arbeidsdeskundige die het deskundigenoordeel uitbracht achtte de werknemer zonder tussenkomst van een arts zeer beperkt belastbaar voor arbeid. Daarmee was hij op de stoel van de arts gaan zitten. Bovendien had de arbeidsdeskundige een opvatting neergelegd in het deskundigenoordeel over gedeeltelijke staking van het loon. Het deskundigenoordeel was daardoor onzorgvuldig. De rechtbank acht het UWV daarvoor aansprakelijk. Eigen schuld werkgever.

1. De procedure
(...)

2. De feiten

2.1. ING heeft met een op 12 juli 2019 ingevuld formulier, dat op 17 juli 2019 door het UWV is ontvangen, bij het UWV een deskundigenoordeel aangevraagd over de re-integratie-inspanningen van een medewerker van ING (hierna: de werknemer). In het aanvraagformulier heeft ING onder meer vermeld dat haar bedrijfsarts van mening is dat de werknemer onvoldoende re-integratie-inspanningen verricht. ING betaalde om die reden sinds 14 februari 2019 het loon van de werknemer niet meer. Verder staat in het aanvraagformulier dat ING van plan is de arbeidsovereenkomst met de werknemer te beëindigen.

2.2. In een brief van 17 juli 2019 met als onderwerp ‘*missed meetings and dismissal procedure*’ heeft ING aan de werknemer laten weten dat laatstgenoemde niet is verschenen op een afspraak op 12 juli 2019 en dat het niet gelukt is een afspraak te maken. Ook is meegedeeld, aangezien de werknemer zich niet hield aan de ziekteverzuimregels, noch aan zijn verplichtingen in het re-integratieproces, dat ING het besluit had genomen om de arbeidsovereenkomst te beëindigen en dat een deskundigenoordeel bij het UWV was aangevraagd, zodat een procedure voor de rechter kon worden gestart om de arbeidsovereenkomst te laten beëindigen.

2.3. Nadat ING op 11 september 2019 en 7 oktober 2019 het UWV had gerappelleerd, heeft het UWV op 24 oktober 2019 de rapportage inzake het deskundigenoordeel over de re-integratie-in-